

ପଦ୍ମମଲାଲବିଜ୍ଞାନୀର କାଳୟ

ចុប្បទសវបស់ខ្លួនជាសរស់រាលមានតិចតិចនឹងសំណង់ - ២១

ក្រុមបាលេចខ្លួនឯងខ្លាច់ខ្លួនករបស់ខ្លួន

ទូននឹងក្រុមទេសចរណ៍ដោយសារតែតាត់ស្ថាក់ស្ថូរនឹងការដឹកជញ្ជូន

ជោយ ឆ្នាំរៀ មាតិកដុល្លេ

ក្រុមជំនាញ និងការងារ ឆ្នាំ២០០៨

ក្រសួងរៀបចំនគរាយ នៃទេស សុខប្រវត្តិកា

ច្បាស់ អនុដំឡើងប្រមេសាលាដីបន្ទី បានស្ថាប់សក្ខុកម្ពុរបស់ដើមបណ្តិ៍នូវប្រពៃណីជាភ្លោះត្រូវបានដឹងទិញ និងបានដាក់បាន ត្រូវបានដាក់យុំយារ៉ានៅគិតកម្មលើស្ថាន (មន្ទីរស-២១) នៅទីក្រុងភ្នំពេញ មុននឹងត្រូវបានដឹងទិញ និងបានដាក់បាន ត្រូវបានដាក់យុំយារ៉ានៅគិតកម្មលើស្ថាន (មន្ទីរស-២៤) ។ ស្ថូរតែក្នុងអង្គភាពរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ មន្ទីរយុំយារ៉ានៅអស់នេះ គឺស្ថូរតែក្នុងការគ្រប់គ្រងរបស់ដំឡើងប្រជាធិបតេយ្យ ហើយ ឱ្យបាន

ឱ្យបចំពាក់កណ្តាលខ្លួនបស់ ដីន ម៉ែត ញានជាក់តាមចង្វារព្យាយាយ និងសារមន្ត្រប្រភេយ
ពួកសាសន៍ខ្លួនខ្លួនដែរបច្ចុប្បន្ន ប៉ុណ្ណោះតើវាបច្ចុប្បន្ននៅលើមកពីណា?

ពីមួយុលមិញ្ញ ៥៦ និយាយថា រូបចំតនេះមានប្រភពបេញពីមន្ត្រីស-២៤ បុរីនឹង ជីន ម៉ែត ទេដៃល
និយាយថា រូបចំតនេះចតនៅក្នុងពលទ័ព្យដែលគាត់បានបំរែការមុននឹងត្រូវបានចាប់ខ្លួនបញ្ជីនមកការៗ
មន្ត្រីស-២១ និងស-២៤ ។ ត្រូវកត់សម្ងាត់ដែលដែលដែលដែលដែលដែលដែលដែលដែលដែលដែលដែលដែលដែលដែលដែល
ការលពិមួយុលមិញ្ញនេះមិនទាន់មាននៅឡើយទេ ។ ដូច្នេះ ភាគីទាំងអស់ត្រូវតែបានបង្កើតការសំណង
ដែលមិនមែនជាដែរការ ។

ដោយសារពេករាជប្រចុមប្របល់ទាំងអស់នេះ មេគ្រែម ឧត្តម៌យច័ ឬនិស្សី ឬប៉ុប ធ្វើការត្រួលបញ្ជាក់
ថា តើ ឬប ដឹងថ្មីបច្ចេកនឹងចំណេះមិនឱ្យសរ-២៤ ដោយរបៀបណា ពីព្រៃនេះ ឬប ឬនិស្សីបង្កើត
យ៉ាវីស៊ដ្ឋីជាកំរាលពីមួយិលមិត្ត្រ ឬប ឬនិស្សីបង្កើត កាលពីមួយិលមិត្ត្រកាត់ឬនិស្សីបង្កើត
កម្ពុជាបស់ ជីន មេគ្គ ដោយសារពេក ជីន មេគ្គ ឬនិយាយយ៉ាវីស៊បង្កាស់ថា រូបចំណេះមានប្រភពមក
ពីមិនឱ្យសរ-២៤ ឬប បន្ទោមទីតាំង គាត់មិនឬនធិរីដោយទាំងនេះទេ យោងតាម
កំណត់ត្រាបស់ខ្លួនកាលពីមួយិលមិត្ត្រ ឬប ឬយាយយ៉ាវីស៊បង្កាស់ថា ព្រះរាជអាណាព្យាគ្នុងឬនិស្សី ឬប ពីយោ
បល់បស់គាត់នាក់ទីនិនិនីរូបចំណេះការកំណើនិងបង្កាល់បង្កាល់មួយសម្រួលិកនេះ ដោយមួយលោកបាត់ថា ជីន មេគ្គ មិនឬន
លេខកំណត់ចំណោមការបង្កាល់បង្កាល់ ឬប បញ្ជាកំយ៉ាវីស៊បង្កាស់ថា រូបចំណេះចំណេះមិនឱ្យសរ-២៤ បុំពីឯ
វិវេត្តិនិងជាមិនឱ្យសរ-២១ ឬប ជាមួយភ្នាក់នេះ ឬប កំឬធនិស្សីបង្កើត ប្រវត្តិបរ ជីន មេគ្គ ត្រូវឬនិស្សី
រឿបរៀបរៀនិងជាមិនឱ្យសរ-២៤ ឬប បញ្ជាកំជាមួយភ្នាក់នេះ បីទៅបីជាមួយបច្ចេកនឹងចំណេះមិនឱ្យសរ
សរ-២១ ឬប ដោយ និនិនីសរ-២៤ ហើយទៅបីជាមួយបច្ចេកនឹងចំណេះត្រូវឬនិស្សីការក្រោមឯកត្រា

អាជីវិសាទជាតិ ដីន មេត្រ មានភាពប្រហុកប្របល់កាលពីមួយធម្មានេះ ហើយមិនចាំសប្តាហ័រតែពេល
កោហា ទិន្នន័យក្នុងផែនបច្ចុប្បន្នទេ បានដោរកំណើនដែលមែនជាផ្លូវបាន ដីន មេត្រ

មិននឹងយាយពីបញ្ហានេះ ។ ត្រូវនេះ ជីន ម៉ែត ជានេអេអាជីវកម្ម រួចរាល់ជាបន្ទុកនៅក្នុងពលទេត
មិននឹងកាត់ត្រូវជាបន្ទុក ហើយស្របពេលដាមួយគ្មានេះប្រភើប្ររាល់កាត់ត្រូវជាបន្ទុកបង្កើបង្កើបង្កើ
ស្របដួនដោរ ។ ម៉ោក្រមត្រូវតែធ្វើការស្ថិត្រានដោយខ្លួនឯង តើព្រោះ ខ្លួន កិច្ចអេអាជីវកម្ម រួចរាល់
និងប្រភើប្រ ជីន ម៉ែត មានប្រភពពីមន្ទីរស-២៤ដោរ ។ ដោយសារតែ ជីន ម៉ែត ត្រូវជាបន្ទុកក្នុង
នៅពេលចូលឡើដល់មន្ទីរយុទ្ធសាស្ត្រ និងដោយសារតែកាត់មិនអាចរួចរាល់បណ្តុះបណ្តាលមួកតេនេះ រួចរាល់និង
ប្រភើប្រកិច្ចកសិរីកសិរីកតែមួយគត់ដែលអាចបញ្ហាបានកំចាត់បាន កាត់មានជាប់ពាក់ព័ន្ធនិងមន្ទីរស-២១ ។

ការវិរត្តិនៃទេម្ចាននៃរៀងរាល់ ជាន់ ម៉ែត្រ

កាលពីម្ខិលមិញ ជន ម៉ែត ចានដូលវេរីនុវត្តិសារដឹងទិន្នន័យបាន ក្នុងនំអូនរបប
កម្ពស់ប្រជាជុបតែយក្រោមគារត្រួតពិនិត្យពីសំណង់ថ្មីក្នុង បុរីនិត្តថ្មីនេះ មេដារីដែលបណ្តិ៍នឹងប្រា
រៀណីទាំងអស់មិនបានស្ថិតិស្ថាបនាទុកដានតែរឿងវេរីនុវត្តិសារ ជន ម៉ែត ព្រៀកនៃត្រួតពិនិត្យនេះទេ ។

ការដឹងយល់ប្រើនឹងដែមបណ្តុះរដ្ឋប្បរេណីនិងមានភកស្តាគសំខាន់ៗ តិចាការណូកដោយ កូប្ប័ព្យលខ្លដល
ដែលទទួលបាន តិមានលក្ខណៈគូរឡើលក្ខណ៍យ៉ាយ ។

មេដារីម្នាក់បានចំណាយពេលដីតាមបំណុល ដើម្បីស្រសំណុរាងកិច្ចនឹងប្រវត្តិរប ដើម្បីបានដីតាមបានដ្ឋាន
ម្នាយដែលបញ្ជាក់ថា ជីន មេត មិនបានចូលបាំរើកនឹងពាណិជ្ជកម្មប្រហមដោយស្អែកបិត្តទេ ។ នៅក្នុងអង្គភីនិង
សម្រេចដែលពេលវេលាចិនបានដាក់បញ្ជាផ្ទាពពីរបានបានស្រាវជ្រាវ ។ ខ្លួនឯកជាប្រជុំ និងទាញយក
បានចំណាយដែលពាក់ព័ន្ធតែ យើងណាមិញ ពេលវេលាតិតាមបានស្រាវជ្រាវ និងសម្រាប់អង្គភីនិង
សម្រេចនេះ ដូច្នេះសំណុរគ្នាដែលដោយការបានដីតាមរដ្ឋម្នាយ ។ វាមិនមានលក្ខណៈប្រាកដប្រជាក់
ទល់ដែលសោរដោ ជីន មេត ពិតាមត្រូវបានដាក់បំផុំនៅមន្ទីរស-២១ ហើយពេលវេលាដារប្រើនឹងត្រូវ
បានចំណាយក្រោមដែលដីម្នាក់បំផុំនៅមន្ទីរស-២១ ជីន មេត បានរស់
នៅជាម្នាយដីដីតាមកាត់ជាម្នាយនឹងការពាក្យក្រើកត្រូវបានដោយស្អែកបានបានស្រាវជ្រាវ ។ លោកប្រធានបែងក្រោម បានស្តីបន្ទាសញ្ញា
មេដារីជាប្រើនឹង ដោយបង្ហាញបំពុំមេដារីស្រសំណុរដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកស្តាគសំខាន់ក្នុងការយុំយាំង ។
មេដារីត្រូវបានស្រួលបានបន្ទាស ៥៦ ឆ្នាំសំណុរដែលមិនដាក់ព័ន្ធតែម្រោងបានក្នុងពេលតែម្រោង ។
លោកប្រធានបានស្តីបន្ទាសញ្ញា មេដារីនេះដោយស្អែកបំពុំ តើ ៥៦ ឆ្នាំខ្លួយតបនឹងសំណុរជាប្រើនឹងក្នុង
ពេលតែម្រោងដែរបុណ្យទេ ។ ៥៦ ឆ្នាំបានខ្លួយតបនឹងសំណុរម្រោង - ពីរ បុណ្យមិនអាបាបជ័យសំណុរទានំនឹងអស់នោះ
បានទេ ។ ៥៦ ឆ្នាំបានស្តីបន្ទាសញ្ញា មេដារីដោយស្អែកបំពុំ គូរតែស្រសំណុរម្រោងក្នុងពេលតែម្រោងបាន
ហើយ ។ មេដារីដែមបណ្តុះរដ្ឋប្បរេណីប្រើបានស្រួលបានបន្ទាសញ្ញា ពេលវេលាបែនបែន្ទែមស្រាវជ្រាវ ។

ឧណ៍: ពេលដែលមានការពាទិនស្តូវរាជនៃសេចក្តីស្តីដាក់បានដាក់បានដោយលក្ខអក្សរ ដែលប្រគល់ឲ្យតុលាការ និង
ការធ្វើសក្តីកម្មដោយជ្រាវបំបាត់លី ហើយ បាន, និន កោគ ៩៨ ដែលបានធ្វើការពីស្តាប់ម្រោង
ជីន មេត បានសរស់សេចក្តីស្តីដាក់បានដោយទិន្នន័យ ហើយការពាទិនស្តូវរាជនៃសេចក្តីស្តីដាក់បាន និនសក្តី
កម្របស់កាត់មានតិចប្រចាំរយោបល់ ។ សេចក្តីស្តីដាក់បានបានដែមបណ្តុះរដ្ឋប្បរេណីប្រើបានបន្ទែម
រួចរាល់ដោយនុការមិនយកដល់ប្រយោជន៍ ហើយជាក់ស្តីដិច្ឆិន្ទីទីនីតិវិញ ។ សំណុរបានបានបន្ទែមស្រាវជ្រាវ ជីន មេត ដោយ
សំណុរកំដែមបណ្តុះរដ្ឋប្បរេណីប្រើបានបន្ទែមស្រាវជ្រាវ ។ សំណុរបានបានបន្ទែមស្រាវជ្រាវ ។

អតិថជ្រូនទេរាប់បង់សមាជិកគ្រូសារទាំងអស់ នៅមន្ទីរស-២១

ក្នុងថ្ងៃនេះ ដែលបានក្លាតឱ្យប្បរិយាណក ណាំ មួន អាយុ ៤៧ឆ្នាំ ជាន់ទៀតមកដោយស្ថាក្នុងថ្ងៃទី ៣១ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០២២ និងបានស្រួលបានក្លាតឱ្យប្បរិយាណក ជាន់ទៀតមកដោយស្ថាក្នុងថ្ងៃទី ៣១ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០២២ និងបានស្រួលបានក្លាតឱ្យប្បរិយាណក ជាន់ទៀតមកដោយស្ថាក្នុងថ្ងៃទី ៣១ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០២២

ដើមបណ្តុះនឹងផ្លូវក្រមម្បយ ដោយមានប្រសាសន៍ថា ហេក្រមសង្ឃឹមទីកច្ចារាគតិដែមបណ្តុះនឹងផ្លូវ
ក្រោមពេលប្រជុំបានប្រសើរជាន់និងនៅពេលអនុកតត ។ ដោយធ្វើការឡើយតបដាមួយនឹងបញ្ហាដែ
ពីរដែលមែនជារី សូតបញ្ញីនស្តី បានលើកឡើងពីដីសាប្បញ្ញត្រហេក្រមគ្រែតែណានាំសាក្សីនៅ៖ ហេក្រម
ខាតរីយចិត្ត បានឈរលើប្រាប់ថា ហេក្រមទាំងអស់បានស្ថាបស្ថីពីភាពដែលអាមេរិះមកធ្វើសក្តីកម្ពុជា
បានរបស់សាក្សីរួចរាល់ហើយ ។ បន្ទែមលើនេះលោកស្រីហេក្រមបានប្រាប់មែនជារី សូតបញ្ញីនស្តី ថា
ហេក្រមទាំងអស់គឺស្ថាផីគិតាំង ហេក្រមដែលមានបទពិសោធន៍ា ហើយហេក្រមទាំងអស់នេះ មិនត្រូវ
ការសេចក្តីណែនាំបែបនេះឡើយ ។

ខេត្តកម្មាយរបស់ ធនកំ មុន ចានចូលរម្យភីជិះបាលទានប៊ែងដោរកន្លឹនមគ្គ ដូចខាងក្រោមនេះ
ក្នុងពេញចិត្តរបស់ ធនកំ មុន ចានវិលត្រឡប់មកគាន់តួច្រើនវិញដោយខ័ណ្ឌការតាំង
ចានបំនើការធ្វើដៃក្រប់គ្រឺនៅក្រោមបច្ចុប្បន្ននៃកសារសម្រាប់ខ្ពស់ក្រហម ។ ចំណោកជុំបង្កើតនៃកំ
របស់ ធនកំ មុន ចាននៃសំនើមនឹងស-២១ ដោយធ្វើការជាអ្នកយាម ។ ក្នុងពាក់កណ្ឌាលបង្ហាញនៃស-៧/៤
នៅពេលការតែងតាំងមានអាយុ ១៥ឆ្នាំ ធនកំ មុន ចានចាប់ធ្វើមធ្វើការជាផ្លូវប្រចាំនៅក្នុងនឹង
ស-២១ ។ ធនកំ មុន ចានស្រាក់នៅក្នុងសការម្ពុយទូល់មុខរបង្ក្រោមនឹងស-២១ ជាមួយនឹងអ្នក
គ្រប់គ្រងពេលវេលាទៀត ។

បេរទេសប័ណ្ណ ធនការ មិនបានរកយើងឡើបចំពេជ្យបស់គាត់ដែលប៉ែតនៅមួនស-លោកដោយ កីត្តិថា
បានដឹងស្មូបចំពេជ្យបស់មានឯកត្រាសរាកត់ដែលប៉ែតនៅមួនស-លោកដោយ កីត្តិថា
ធនការ មិនបានព្យាយាមដើម្បីទិន្នន័យគាត់មានភាពនឹងនរអស់រយៈពេលបុញ្ញនានមេវាដកនឹងខោនេះកីដោយ កីត្តិថា
នៅពេលលោកប្រធានបែងក្រម បានដាក់បង្កើតឡើបចំពេជ្យបស់គាត់នៅលើកញ្ចក់កំពុងភ្នាម
គាត់កិច្ចបាប់ដើមួយវាទូនិនី លោកប្រធានបានសម្រេចបានក្រោរយៈពេលដែលបានដើម្បីឡើ ធនការ
មិនអាចសម្រេចបានអាមុណ៍ ដាក់ដើម្បីឡើ លោកប្រធានបានដាក់បង្កើតឡើបចំពេជ្យបស់គាត់កិច្ចបាប់ដើមួយមួនិនី ធនការ
ហើយស្មោច តើ ធនការ មិនស្ថាប់មនុស្សនៅក្នុងបចំពេជ្យនេះទេ ធនការ មិនកិច្ចបាប់ដើមួយមួនិនីឡើ ធនការ
ប្រធានបានពេញនឹងភាពអ្នកជនឡាតាំងរាជក្រឹមដើម្បីដោយ ធនការ មិនមិនិត្យបញ្ចប់ដីលោក
ការនិតិវិធីដើម្បីបង្កើតឡើ ។

ក្រឹងរៀបចំមានតាចិត្តលរបស់ ធម៌ មួយ បានចាប់ដើម្បីមានតាចិត្តដែលមានបន្ទីបាន នៅក្នុងថ្ងៃនេះ ដូចខាងក្រោមនេះបន្ថែមទាំងបន្ទីរបៀវារ ធម៌ មួយ នៅថ្ងៃថ្ងៃបន្ទីបានឡើង

ចេរិនេហា និង «ភាពស្តីត្រូវនៃសមាសភាព»

បន្ទែមលើការពិនិត្យមែលសក្តីកម្មរបស់ លាភ ម៉ៅ សាក្សីពីរួបឡើងតិនិជ្ជត្រូវនៃខ្លួនមកដើរសក្តីកម្មនៅ សង្គមប្រកាយដោយនឹងត្រូវដើរសក្តីកម្មត្រូវនូយៈពេលពីរថ្ងៃម្ខាក់ ។ បើទេះប៉ុជាលេខាងរបស់សាក្សីមិនត្រូវបានប្រកាសឡើដើរយោន៍តាមវិធីសាស្ត្រការពារសាក្សីកំដោយ គឺគេរំពើនុកចោ អតិថបុគ្គលិកមន្ត្រីសប-២ ១ពីរួបនិងខ្លួនមកដើរសក្តីកម្ម ។

លោកប្រធានបានប្រកាសថា ការដួលបាបចុប្បាន គឺសម្រាប់ការស្ថាសាក្សីក្នុងរូបរាង ពេលមួយ ត្រូវតែប៉ុណ្ណោះ ។ ដូច្នេះសម្រាប់ការណើស្ថាសាក្សីក្នុងរូបរាង ពេលពីរថ្ងៃ លោកប្រធានបានប្រកាសបន្ទេមចេរិនេហាដួលបាបការតិចជាអសយដ្ឋានទៅ ៖ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ០ នាទី, មេដារីដើមបណ្ឌិតនូវប្រព័ន្ធដែលត្រូវតិចជាអសយដ្ឋាន ប៉ុប្រជមេ ០ នាទី និងមេដារីការពារតិចជាប្រព័ន្ធ ០ នាទី ។

មេដារីការពារតិចបានលើកខ្លួនពីបញ្ជាក់ «ភាពស្តីត្រូវនៃសមាសភាព» ដែលឧបនូវដោយលើកខ្លួនការពារតិច ម៉ៅ ។ មេដារីការពារតិចដើរសក្តីកម្មនៅក្នុងប្រព័ន្ធដោយលើកខ្លួនបានចេរិនេហាសរុបបញ្ហាតីការតិច ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងមេដារីដើមបណ្ឌិតនូវប្រព័ន្ធដែលត្រូវតិចជាអសយដ្ឋាន ដូច្នេះ យោន៍តាមចេរិនេហាថានីលី មេដារីការពារតិចនិងទទួលបានចេរិនេហាបំណើនៅ ១៤០ នាទី ។ បើទេះប៉ុជាមេដារីនឹងនិរជាតិ ប្រុងស្ថុរ ឲ្យ មិនមានវត្ថុមាននៅក្នុងថ្វីនេះ គឺដោយ គឺលោកដ្ឋាប់បានរំពុកចេរិនេហា ភាពមិនស្តីត្រូវនៃការបែងចែកចេរិនេហាមាបក្តាយជាប្រធានបទសម្រាប់បណ្ឌិតនូវការត្រូវបានមិនម៉ៅ ។